

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING ST-SPUR-inspektion

Inspektionsdatum: **23-24 nov 2017**

**Onkologiska Kliniken,
Mälarsjukhuset**
Klinik

Eskilstuna
Ort

Ann Charlotte Dreifaldt, Onkologiska kliniken Örebro och Maja Zemmler;
Onkologiska kliniken Linköping
Inspektörer

Gradering

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetskriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer.
- D Flera allvarliga brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd.

STRUKTUR

A Verksamheten

Den onkologiska verksamheten vid Mälarsjukhuset är allsidig och ambitionen är att de flesta cancerpatienter ska få vård lokalt och man lägger stor vikt vid läkarkontinuitet.

Man samarbetar med andra onkologiska kliniker, t.ex. med USÖ kring kurativ behandling av huvud-näsa-hals tumörer, med UAS vid neuroendokrina tumörer samt med US i Linköping vid bl.a. brachyterapi av gynekologisk cancer.

Tjänstgöringen är uppdelat mellan vårdavdelning, mottagning och strålbehandlingsavdelning med två accelerators. Kliniken bemannar även en onkologisk mottagning vid Nyköpings lasarett; de ST-läkare som tjänstgör där får kontakta specialister i Eskilstuna vid behov av stöd.

Fint arbetsklimat, lojalitetskänsla och öppenhet. Remissgenomgångar var morgon där behandlingar diskuteras. ST-läkarna får ta ett stort ansvar för multidisciplinära konferenser (MDK).

Det finns skriftliga riktlinjer om hur ST-läkare ska uppnå utbildningsmålen som säkerställer en hög och jämn kvalitet i specialiseringstjänstgöringen oavsett ursprung och kön.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

B Medarbetarstab och interna kompetenser

På kliniken finns 3 fasta specialistläkare på heltid samt några med andra anställningsförhållanden och 6 ST-läkare. På Kvinnokliniken finns en specialist samt en ST-läkare i gynekologisk onkologi. Fyra läkare är disputerade och 2 är doktorander. Handledare och studierektor är specialistkompetenta i onkologi och har genomgått handledarutbildning.

Tre specialister handleder 6 ST-läkare, ST-läkarna får även instruktioner av andra specialistkompetenta kolleger när de tjänstgör. Det är en stor press på specialisterna i tjänst och verksamhetschefen är medveten om behovet av fler specialister som kan handleda.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

C Lokaler och utrustning

Utrustning för diagnostik, utredning och behandling är god i nybyggda lokaler.

Alla läkare har egen arbetsplats och dator i ett öppet kontorslandskap som främjar kommunikation mellan läkarna men ibland försvårar eget arbete och forskning. Tillgång finns till mottagningsrum om man vill arbeta ostört.

God tillgång till adekvat bibliotekstjänst och "Up to date" finns för alla medarbetare.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

Det finns ett omfattande klinikdokument kring utbildning av ST-läkare med tydliga mål för olika placeringar och tumörgrupper. Placeringar sammanställs och revideras regelbundet med studierektor.

Enstaka ST-läkare saknar individuellt utbildningsprogram.

Placeringen på strålbehandlingen är vanligtvis 6 månader. Sidoutbildningen har fokus på hematologi (3mån) och gynekologisk onkologi (3mån), annan randning

inplaneras i mån av intresse. Under randning på annan klinik hemvårdardag 1 dag/ vecka.

Dagjournsverksamhet ingår i specialiseringstjänstgöringen. På helgerna finns det enbart beredskap per telefon, möjlighet finns att delta i medicinjournsledet.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

E Handledning och uppföljning

Det finns 3 handledare på kliniken och var och en handleder 2 ST-läkare. Alla handledare har handledarutbildning och bedömer kontinuerligt ST-läkarens kompetens i det vardagliga arbetet.

Pressad klinisk situation för både ST-läkarna och handledare, ibland har ST-läkare svårt att få tag i en specialist och diskutera patienthandläggning direkt men överlag får de bra stöd och klinisk handledning av mer erfarna kolleger. Vid gemensamma morgonmöten kan ST-läkare diskutera patientfall och man har ett gott samarbetsklimat.

Årsvisa specialistkollegium genomförs men återkoppling till ST-läkaren sker i varierande grad. Bedömningar vid specialistkollegium och sit-in dokumenteras.

Handledning är inte alltid schemalagd och kan vara svår att hinna med.

Få ST-läkare har blivit bedömda enligt klinikens ambition med sit-ins, case-based discussions och 360 graders bedömning.

Verksamhetschefen har årliga medarbetarsamtal där ST-läkarens utveckling bedöms.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☒
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

F Teoretisk utbildning

En gång per vecka har man intern utbildning i form av journal club eller föreläsning för personal.

Det finns sjukhusövergripande utbildningar som täcker delmål i ST-utbildningen.

Goda möjligheter att delta i externa kurser, möten och konferenser, även internationella. Dessa planeras in i utbildningsprogrammet.

Egen lästid hinns oftast inte med under arbetstid, mycket av förberedelser inför föreläsningar m.m. sker på fritiden.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Förutsättningarna för det vetenskapliga arbetet är goda med engagerade och disputerade läkare på kliniken.

Sjukhuset erbjuder relevanta utbildningar.

Kliniskt relevanta kvalitetsarbeten som följs upp och som bl.a. har presenterats i form av föreläsning på sjukhuset.

God vetenskaplig handledning. För det vetenskapliga arbetet är planen att det ska presenteras nationellt samt om möjligt som vetenskaplig artikel.

Vetenskapliga artiklar granskas regelbundet i en journal club.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

Samtliga ST-läkare på kliniken genomgår ledarskap som är sjukhusövergripande.

Många utför helt självständigt jobb på mottagning, leder ronder och handleder studenter m.m.

ST-läkarna får återkoppling på sin förmåga kring ledarskap och kommunikativ kompetens i samband med ST-kollegium.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

Styrkor

- Bred onkologisk verksamhet. Här handläggs de flesta cancerdiagnoser och ST-läkaren får tidigt arbeta självständigt och följa sina patienter.
- God stämning och stöttande arbetsklimat på kliniken.
- Hög vetenskaplig ambition. Regelbundna internutbildningar samt kritisk granskning av artiklar och hög ambitionsnivå kring kvalitets och forskningsprojekt samt deltagande i kliniska prövningar.
- Engagerad ST-studierektor och verksamhetschef.
- Heltäckande och ambitiöst dokument kring utbildningsprogram till ST-läkare framtaget på kliniken.
- Pedagogisk träning med föreläsningar och handledning av studenter.
- Nya ST-läkare rekryteras kontinuerligt.
- Generös inställning till deltagande i externa kurser och konferenser.
- God fysisk arbetsmiljö med nya fina och genomtänkta lokaler samt ergonomiska arbetsplatser.

Svagheter

- Få läkare med specialistkompetens på kliniken, stor belastning på dem i tjänst.
- ST-läkarna får ibland ta ett för stort kliniskt ansvar, får inte alltid tag i specialist att fråga och tid för förberedelse av MDK kan saknas.
- Hög klinisk produktion, ofta på bekostnad av lästid, handledningstid, tid för strukturerad bedömning och återkoppling.
- Handledarsamtal är inte alltid schemalagd och inte äger rum regelbundet trots inplanerat minimum med 1 timme per månad. Handledarmöten äger oftast ej rum.

- Individuellt utbildningsprogram kan saknas och revideras ej årligen.
- För kort placering på strålbehandling (6 månader) enligt rekommendation från SOF, denna tid kan dock utökas vid intresse. ST-läkaren riskerar att få en bristfällig kompetens inom strålbehandling.
- "Hemvändardagar" som förkortar och splittrar upp sidoutbildningen samt genererar merarbete då mottagningspatienter ska förberedas och provsvar tas omhand, leder till ökad stress hos vissa ST-läkare. Relativt kort sidoutbildning.
- Ingen jourtjänstgöring på helger annat än telefonberedskap, dagjournverksamhet på vardagar täcker mål för handläggning av akuta tillstånd.

Förbättringspotential

- Engagera specialister med deltidsanställning som ST-handledare.
- Schemalagda handledarsamtal. Bedömd erfarenhet och erhållen kunskap ska dokumenteras av ST-läkaren.
- Avsatt tid för självstudier. Avsatt tid för förberedelse av MDK.
- Tydliggörande av ansvarsfördelning mellan ST-studierektor och enskild handledare kring ST-läkarens utbildningsplan. Årlig revidering av denna.
- Kontinuerlig bedömning av ST läkare med medsittningar, ST kollegium och falldiskussioner bör ske i enlighet med klinikens befintliga mallar.
- Förlängning av placering på strålbehandling, gärna med sidoutbildning vid en större klinik. Övriga sidoutbildningar som rekommenderas av SOF, t.ex. patologi, bör uppmuntras.
- Handledarträffar, gemensam plan för implementering av utbildningsprogram.
- Minskning av hemvändardagar och tydlig beskrivning av arbetsuppgifter under denna tid.